

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudců JUDr. Jana Chmela, Ph.D. a JUDr. Martiny Tvrdkové, ve věci

žalobkyně: **Česká republika – Ústav pro studium totalitních režimů**, IČO 75112779
sídlem Na Poříčí 1047/26, 110 00 Praha 1
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

proti
žalované: **Ing. M. T.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Václavem Veselým
sídlem K Vršku 80, 254 01 Jílové u Prahy

o 96 438 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 12. 6. 2025, č. j. 7 C 21/2025-87,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 13 140,60 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Václava Veselého.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a napadený rozsudek

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 96 438 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z částky 96 438 Kč od 1. 12. 2024 do zaplacení

(výrok I.) a uložil žalobkyni zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 26 281,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované (výrok II.).

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení uvedené částky jako náhrady škody, kterou jí měla způsobit žalovaná jakožto její zaměstnankyně na pozici xxx. Dle žalobních tvrzení žalovaná dne 22. 7. 2019 uhradila za žalobkyni částku 2 295 436 Kč na nájemném za nájem budovy a související služby, správná výše platby však měla dle nájemní smlouvy činit pouze 2 226 953,30 Kč. Evidenční list a platební kalendář, podle nichž žalovaná při této platbě postupovala, neměly náležitosti daňového dokladu a nebylo z nich možné určit předmět a rozsah plnění. Při následné finanční kontrole v roce 2021 kontrolní orgán shledal, že v souvislosti s uvedenou platbou došlo k porušení rozpočtové kázně v rozsahu částky 65 782,70 Kč. V návaznosti na to uložil žalobkyni odvod za porušení rozpočtové kázně do státního rozpočtu ve výši 65 783 Kč a penále za prodlení s tímto odvodem ve výši 30 655 Kč. Tyto částky dle žalobkyně představují škodu způsobenou porušením povinností žalované, která neprovedla správně kontrolní postup dle § 14 odst. 2 písm. a) vyhl. č. 416/2004 Sb.
3. Žalovaná v řízení navrhovala zamítnutí žaloby s tím, že ze své pozice nebyla pracovníkem, který by přímo prováděl finanční operace, ale byla jen pověřena kontrolou jejich provádění. Nebyla rovněž jedinou zaměstnankyní zabývající se nájmy, vadný účetní doklad vyhotovil jiný pracovník. Žalovaná rovněž vyjádřila přesvědčení, že žalobkyni nevznikla škoda, neboť zaplacením odvodu do státního rozpočtu došlo pouze k přesunu prostředků v rámci státu, jehož majetek se nezmenšil. Ústav pro studium totalitních režimů (dále jen „ÚSTR“) je pouze organizační složkou státu bez právní subjektivity.
4. Soud prvního stupně po provedeném dokazování, v jehož rámci vyšel z listinných důkazů, zjistil především následující: Žalovaná byla od 18. 9. 2018 do 2. 9. 2019 xxx žalobkyně a byla pověřena jako příkazce operace ve smyslu § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 320/2021 Sb., o finanční kontrole. Při veřejnosprávní kontrole hospodaření žalobkyně zjistilo Ministerstvo financí jako kontrolní orgán, že 22. 7. 2019 žalobkyně na základě evidenčního listu a platebního kalendáře 2019 provedla platbu nájemného v částce 2 295 435 Kč namísto částky 2 226 953,30 Kč sjednané v nájemní smlouvě z 22. 11. 2018. Finanční úřad pro hl. m. Prahu v návaznosti na to v roce 2022 uložil žalobkyni odvod za porušení rozpočtové kázně do státního rozpočtu ve výši 65 786 Kč a dále penále ve výši 30 655 Kč; tyto částky žalobkyně uhradila.
5. Po právní stránce soud prvního stupně zjištěný skutkový stav posoudil podle § 250 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce („zák. práce“), podle § 3, § 6 a § 47 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích („MajČR“), podle § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a podle § 14 odst. 1 vyhl. č. 416/2004 Sb., prováděcí vyhlášky k zákonu o finanční kontrole. Žalobu shledal nedůvodnou s tím, že nejsou splněny všechny podmínky odpovědnosti žalované zaměstnankyně za škodu: Žalovaná sice jako příkazce operace svou nedbalostí porušila svou povinnost prověřit správnost výše a splatnosti vzniklého závazku, neboť nezkontrolovala nájemní smlouvu a nezamezila vyšší platbě; byla dána i příčinná souvislost mezi tímto porušením povinností žalované a vznikem povinnosti žalobkyně uhradit odvod za porušení rozpočtové kázně a penále, o níž bylo rozhodnuto právě na základě pochybení žalované, avšak žalobkyni jako státu však nevznikla škoda. V tomto směru soud prvního stupně odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 2764/2016, podle nějž nemůže v důsledku zaviněného porušení povinností zaměstnance vzniknout škoda organizační složce státu, ale jediné státu, pokud by nastalo zmenšení jeho majetku či by u něj nedošlo ke zvýšení majetku – organizační složky státu totiž pouze obhospodařují majetek, který vlastní stát.
6. Soud prvního stupně se v rámci právního posouzení rovněž zabýval skutečností, že rozsudek sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 se vztahoval k právní úpravě MajČR účinné do 29. 2. 2016 a od té doby bylo novelizováno jednak ustanovení § 47 odst. 2 a jednak ustanovení § 6 tohoto zákona. Podle původní dikce § 47 odst. 2 MajČR odpovídaly fyzické osoby vykonávající jménem státu úkony týkající se majetku za „porušení stanovených povinností a za škodu, která tím státu vznikla“. Podle znění účinného od 1. 3. 2016 odpovídají za „porušení stanovených povinností a za škodu, která tím vznikla

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.

na majetku, s nímž je organizační složka příslušná hospodařit“. Z textu důvodové zprávy k dané novele, ani z textu novely samotné však dle soudu prvního stupně nelze dovodit, že by v otázce vzniku škody měly organizační složky samostatnou subjektivitu od státu – danou změnu je třeba vnímat jako formulační zpřesnění. Poškodí-li např. zaměstnanec počítač, se kterým pracuje u organizační složky státu, bude to právě daná organizační složka, kdo na něm jménem státu bude škodu na majetku státu vymáhat. Způsobí-li však zaměstnanec škodu tím, že jedna organizační složka vyměří penále či škodu druhé složce, škoda na majetku státu nadále nevzniká. Je pravdou, že zaměstnanci organizačních složek státu mají pro posledně uvedené případy „výhodu“ oproti zaměstnancům státních příspěvkových organizací či zaměstnancům v soukromé sféře. Ta však vyplývá z odlišného postavení organizačních složek a příspěvkových organizací. S odkazem na odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3617/2022 dále soud prvního stupně řešil i otázku důsledku novelizace ustanovení § 6 MajČR provedené zákonem č. 118/2020 Sb. na projednávaný případ. Připomněl, že tato novela stanovila, že „právní osobnost a svéprávnost státu se pro účely jeho vystupování v právních vztazích s jinými osobami dělí mezi jednotlivé organizační složky“ a ty „naplňují právní osobnost a svéprávnost státu v právních vztazích, které se jich týkají, samostatně a vzájemně nezávisle.“ Jak ovšem zdůraznil Nejvyšší soud, ustanovení § 8 MajČR zůstalo nedotčeno a nadále hovoří o majetku státu, nikoliv majetku organizační složky. Z novelizované dikce zákona nijak nevyplývá, že by organizační složky nabyly právní subjektivitu, že by mohly samostatně vlastnit majetek a být samostatně účastníky právních vztahů bez vazby na stát. Uvedenou novelu proto soud prvního stupně opět hodnotil jako určité zpřesnění při rozdělení úkolů mezi jednotlivými organizačními složkami státu, nikoliv jako jasné zakotvení dělené subjektivity státu. Organizační složky státu se mohou vzájemně soudit, uplatňovat nároky státu vůči třetím osobám, ale ve vztahu ke třetím osobám v otázce škody spočívající v přesunu z jedné rozpočtové kapitoly státu do jiné rozpočtové kapitoly státu se jedná pouze o jeden subjekt, a tím je stát. Kdyby zákonodárce chtěl přijmout tak významnou změnu v postavení organizačních složek státu, jistě by ji stanovil explicitně, nikoliv náznaky v úpravě § 6 MajČR.

7. Z uvedených důvodů soud prvního stupně žalobu v plném rozsahu zamítl a úspěšně žalované přiznal s odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení, jejichž výši vypočetl podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Třídenní lhůtu k plnění soud prvního stupně stanovil s odkazem na § 160 odst. 1 o. s. ř.

II. Odvolání žalobkyně a vyjádření žalované

8. Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání žalobkyně a uplatnila odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. Dle žalobkyně soud prvního stupně sice po provedeném dokazování řádně zjistil skutkový stav, věc však nesprávně právně posoudil, pokud jde o otázku existence škody, kterou by žalovaná měla žalobkyni nahradit.
9. Na projednávaný případ dle žalobkyně nelze aplikovat právní názor vyslovený Nejvyšším soudem v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 2764/2016. Při výkladu novelizovaného MajČR se soud prvního stupně věnoval textu zákona a důvodové zprávy novelizujícího zákona č. 51/2016 Sb., přehlédl však další podklady použitelné pro teleologický výklad zákona, zejména stenozáznamy z jednání Parlamentu ČR a pozměňovací návrhy a jejich zdůvodnění. Poslankyně Jana Lorencová, která podala příslušný pozměňovací návrh k novelizujícímu zákonu č. 51/2016 Sb., dotýkající se § 47 odst. 2 MajČR při odůvodnění změny explicitně uvedla: ke „zřesnění textu dochází za účelem eliminace případného zavádějícího výkladu ustanovení, který by [...] vylučoval odpovědnost zaměstnanců [...] za škodu v těch případech, kdy by majetková újma vznikla v rámci jedné organizační složky státu byla současně spojena s ‚majetkovým přírůstkem‘ u jiné organizační složky (typicky např. v případě sankčního odvodu z titulu porušení rozpočtové kázně“.
10. K otázce dělené subjektivity žalobkyně zdůraznila, že každá organizační složka má samostatně vymezený rozpočet a újma, který jí vznikla, představuje reálný úbytek prostředků, s nimiž může nakládat. Ten nelze považovat za pouhé interní přesunutí prostředků ČR „z jedné kapsy do druhé“ – u organizační složky dochází k faktickému omezení její činnosti a schopnosti plnit úkoly státu v

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.

dané oblasti z důvodu reálného ponížení majetku vymezeného pro plnění těchto úkolů. Škodu v rámci pracovněprávních vztahů nelze vnímat natolik úzce, jak činí soud prvního stupně. Ve světle relevantní úpravy (zejména § 47 odst. 2 MajČR) je třeba ji chápat jako újmu v majetkové sféře poškozeného, která je objektivně vyjádřitelná v penězích; poškozeným může přitom být i organizační složka státu, aniž by bylo relevantní, zda příjemcem prostředků, o které se ponížil majetek, s nímž organizační složka hospodář, je jiná organizační složka či osoba.

11. Názor soudu prvního stupně nadto žalobkyně považuje za neudržitelný rovněž pro zjevný rozpor s § 13 občanského zákoníku, neboť dochází k nedůvodné dvojkolejnosti posuzování existence škody při rozhodování o povinnostech chybujících zaměstnanců ČR. Ve sporech obdobného charakteru, v nichž dojde k neoprávněnému vyplacení prostředků státu subjektu odlišnému od ČR (její organizační složky), je zcela běžně přiznáván plný nárok na náhradu škody. Soudy přitom nezkoumají, zda došlo k ponížení majetku ČR a zda ta již nějakou část plnění nezískala zpět, např. v rámci uhrazené daně z příjmu. Rozhodnutí soudu prvního stupně dle žalobkyně rovněž porušuje rovnost zaměstnanců, neboť vede k nerovnosti mezi zaměstnanci soukromého a veřejného sektoru. Zatímco zaměstnanec veřejného sektoru by nebyl nikdy odpovědný za škodu spočívající v povinnosti uhradit penále či jiný sankční odvod veřejnoprávního charakteru, zaměstnanec soukromého sektoru by odpovídal vždy. Stát jako normotvůrce by měl jít všem subjektům příkladem a odpovědnost by vůči svým vlastním zaměstnancům měl uplatňovat stejnou měrou – opačný závěr by vedl k rozporu s § 1a odst. 2 písm. e) a odst. 2 zák. práce.
12. Konečně pak žalobkyně namítla, že napadený rozsudek popírá smysl veřejnoprávních sankcí ukládaných organizačním složkám. Bylo by nelogické, pokud by v rámci ČR interně docházelo k ukládání sankcí, penále a odvodů, aniž by to fakticky znamenalo úbytek majetku na straně jednotlivých organizačních složek, který by bylo možno považovat za škodu. Sankce uložená organizační složce má preventivní a represivní funkci a má motivovat k dodržování zákonných povinností a odpovědnému hospodaření s veřejnými prostředky. Pokud by důsledky sankce nebylo možno přenést na fakticky chybující zaměstnance, sankce by svůj preventivní účinek ztrácela a nemotivovala by zaměstnance k jednání v souladu se zákonem.
13. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek tak, že žalobě plně vyhověl a žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
14. Žalovaná se k podanému odvolání vyjádřila a uvedla, že dle jejího názoru soud prvního stupně otázku existence škody posoudil správně. Odvolání žalobkyně je postaveno na názoru, že na věc nelze aplikovat právní závěry vyslovené Nejvyšším soudem v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 a že soud prvního stupně nesprávně vyložil novou právní úpravu obsaženou v MajČR. Tento názor však žalovaná nesdílí.
15. Dle žalované novela MajČR nepřinesla žádnou podstatnou změnu týkající se právní subjektivity organizačních složek státu. Právníckou osobou, tedy subjektem nadaným právní osobností, je pouze ČR jako celek. Oproti tomu organizační složky právní subjektivity nepožívají a nenabývají samostatně práv a povinností, těch skrze ně nabývá stát.
16. Základní podmínkou aplikace § 250 zák. práce přitom stále zůstává prokázání vzniku škody. V případě uskutečnění transakce mezi organizační složkou státu a státním rozpočtem nedochází ke zmenšení majetku státu a tím ani ke škodě uplatnitelné vůči zaměstnanci. Z důvodové zprávy k novelizujícímu zákonu č. 51/2016 Sb. ani z textu zákona nelze dovodit, že by v otázce vzniku škody měly organizační složky samostatnou subjektivitu. Soud prvního stupně novelizovaný MajČR pečlivě vyložil a dospěl ke správnému závěru, že žalobkyni jako státu nevznikla žádná škoda přesunem finančních prostředků na účet jiné organizační složky. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 byl navíc vydán až po účinnosti zákona č. 51/2016 Sb.
17. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.

III. Posouzení věci odvolacím soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.

18. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo a shledal, že odvolání žalobkyně není důvodné.
19. Soud prvního stupně zjistil skutkový stav správně a v míře dostatečné pro potřeby rozhodnutí ve věci a zjištěný skutkový stav také správně posoudil po právní stránce. Odvolací soud na skutková zjištění i právní úvahy obsažené v napadeném rozsudku odkazuje, aniž by je nadbytečně opakoval. K odvolacím námitkám žalobkyně pak odvolací soud uvádí následující:
20. Jádro sporu mezi účastníky, stejně jako žalobkyniných odvolacích námitek, spočívá v otázce, zda žalovanou zaviněný vznik povinnosti ÚSTR odvést do státního rozpočtu odvod za porušení rozpočtové kázně a penále lze považovat za škodu, kterou by byla žalovaná povinna ÚSTR nahradit. Soud prvního stupně tuto otázku zodpověděl tak, že se o škodu nejedná, neboť zaplacením odvodu a penále z rozpočtu ÚSTR, jakožto organizační složky státu, do státního rozpočtu dochází pouze k „internímu“ přesunu finančních prostředků v rámci státu, nikoliv však ke zmenšení majetku státu. S tímto klíčovým závěrem se odvolací soud ztotožňuje.
21. Daný závěr soudu prvního stupně vychází z ustálené rozhodovací praxe soudů, která se již ve vztahu k výše uvedené otázce opakovaně zabývala výkladem příslušných ustanovení MajČR (zejména jeho § 6). Nejvyšší soud především v rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia z 12. 4. 2017, sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 odmítl tzv. koncepci dělené subjektivity státu, kterou předtím zvažoval v usnesení z 28. 6. 2012, sp. zn. 33 Cdo 181/2011, a která by spočívala v možnosti nehledět na stát v právních vztazích týkajících se hospodaření s majetkem jako na kompaktní a vnitřně splývající celek. V odkazovaném rozsudku sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 Nejvyšší soud konkrétně vysvětlil, že: *„vzhledem k tomu, že organizační složka státu není právnickou osobou (právnickou osobou je stát) a pouze za právnickou osobu (tj. za stát) jedná, není oprávněna jednat svým vlastním jménem, ale jménem státu, a práva a povinnosti z jednání organizační složky tak nabývá stát jako právnická osoba. Z uvedeného vyplývá, že účastníkem pracovněprávních vztahů je jako nedělitelný subjekt stát; koncepci ‚dělené subjektivity státu‘ nelze sdílet, neboť pro ni jednak chybí opora v zákoně, jednak nebere v úvahu, že organizační složky státu nevlastní a nemohou vlastnit majetek. I když organizační složky státu vykonávají za stát práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, je tu rozhodující, že pouze obhospodařují majetek, který vlastní stát, a že proto v důsledku zaviněného porušení povinností při plnění pracovních úkolů zaměstnanec nebo v přímé souvislosti s ním může vzniknout újma na majetku (zmenšení majetku nebo zmaření očekávatelného zvýšení majetku) pouze státu, a nikoliv organizační složce státu. Ke škodě, kterou by byl zaměstnanec povinen nahradit podle § 250 zák. práce, proto může dojít pouze u státu, jestliže nastalo zmenšení jeho majetku nebo jestliže u něj nedošlo ke zvýšení (rozmmnožení) majetku, které bylo možné – nebýt škodné události – s ohledem na pravidelný běh věcí důvodně očekávat.“* (viz bod 20 citovaného rozsudku). Tyto závěry pak potvrdila i četná navazující rozhodovací praxe Nejvyššího soudu (k tomu viz zejména rozsudek z 17. 4. 2019, sp. zn. 21 Cdo 5190/2017, rozsudek z 29. 9. 2021, sp. zn. 21 Cdo 3763/2020, usnesení z 22. 2. 2022, sp. zn. 22 Cdo 2861/2021 či rozsudek z 27. 5. 2024, sp. zn. 33 Cdo 2961/2023) i Ústavního soudu (srov. usnesení z 2. 10. 2024, sp. zn. I. ÚS 2560/24).
22. Žalobkyně rozporuje použití citovaných závěrů ustálené rozhodovací praxe na projednávanou věc jednak s ohledem na svůj nesouhlas s věcnou správností těchto závěrů a jednak s ohledem na novelizace MajČR oproti právnímu stavu, z něž vycházel rozsudek sp. zn. 31 Cdo 2764/2016, provedené zákony č. 51/2016 Sb. a 118/2020 Sb. Těmto námitkám však odvolací soud nepřisvědčil.
23. Jako argumenty pro svůj nesouhlas s věcnou správností daných závěrů ustálené judikatury žalobkyně zdůrazňuje především 1) fakt, že veřejnoprávní odvody mají dopady do fungování organizační složky státu, 2) dvojkolejnost posuzování existence škody způsobené státními zaměstnanci v případech přesunu prostředků z rozpočtu organizační složky do státního rozpočtu, a naproti tomu mimo státní rozpočet, 3) nerovnost mezi státními a jinými zaměstnanci a 4) účel veřejnoprávních sankcí. Odvolací soud těmto argumentům neupírá relevanci ani určitou míru přesvědčivosti. Považuje je však spíše za poukaz na nevýhody relevantní právní úpravy, jak je ustálenou praxí vykládána (a tedy za názor *de lege ferenda*), než za dostatečné důvody pro přijetí

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.

žalobkyní prosazovaného výkladu této právní úpravy. Jednak lze poukázat na to, že z žádného ustanovení právního řádu nelze dovozovat nutnost posuzovat shodně povinnosti zaměstnanců nacházejících se v *odlišném* postavení (státních a ostatních zaměstnanců, popř. zaměstnanců, kteří způsobili snížení majetku státu, a kteří je nezpůsobili). Stejně tak neexistuje žádný právní princip či pravidlo vedoucí k preferenci výkladu zákona, který by umožňoval státu efektivněji své zaměstnance sankcionovat.

24. Zásadní je však především skutečnost, že zákonodárce jednoznačně vychází z postavení státu v právních vztazích jako právnické osoby, tedy právního subjektu (viz § 6 odst. 1 MajČR a § 21 o. z.) a přinejmenším do 1. 4. 2020 v právní úpravě nezakotvil ani žádný právní základ pro koncepci dělené subjektivity státu. Nositelem práv a povinností pojmově může být pouze právní subjekt, tj. subjekt nadaný právní osobností (srov. § 15 odst. 1 o. z.). To platí i pro vlastnické právo k majetku, jehož zmenšení může být případně posuzováno jako škoda: vlastnické právo náleží státu, nikoliv jeho organizačním složkám, a škodou tedy může být pouze zmenšení majetku státu jako celku. S chápáním státu jako nedělitelného subjektu jsou v právních vztazích spojeny komplexní důsledky nejen v oblasti posuzování vzniku škody, ale i v celé řadě dalších oblastí, ať už se jedná o nabývání majetku státu, placení a vymáhání dluhů státu či procesní postavení organizačních složek státu v řízeních. Skutečnost, že některé z těchto důsledků – včetně nemožnosti požadovat po státních zaměstnancích náhradu veřejnoprávních odvodů z rozpočtu některé organizační složky – stát ze své perspektivy vnímá jako nevýhodné, sama o sobě nemůže vést soud k tomu, aby právní úpravu postavení státu v právních vztazích nerespektoval. To platí tím spíše ve vztazích pracovněprávních, v nichž by požadavek na náhradu škody, která z právního hlediska ve skutečnosti nevznikla, odporoval zásadě zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance /§ 1a odst. 1 písm. a) zák. práce/. Odvolací soud tedy důvody k odklonu od výše citované ustálené rozhodovací praxe soudů neshledal.
25. Důvody pro změnu rozhodovací praxe soudů nezakládá ani žalobkyní odkazovaná novela § 47 MajČR provedená zákonem č. 51/2016 Sb. Podle ní dané ustanovení s účinností od 1. 3. 2016 upravuje odpovědnost osob za škodu vzniklou „na majetku, s nímž je organizační složka příslušná hospodařit“, zatímco předcházející znění hovořilo o škodě, která vznikla „státu“. I po této formulační změně totiž zůstávají bezezbytku v platnosti výše citovaná koncepční východiska rozsudku sp. zn. 31 Cdo 2764/2016 spočívající v tom, že 1) pro koncepci dělené subjektivity státu chybí opora v zákoně a 2) organizační složky státu nevlastní a nemohou vlastnit majetek. Uvedenou novelou nebylo dotčeno zásadní ustanovení § 6 MajČR, a nebyla jí tedy zakotvena koncepce dělené subjektivity státu, a tím spíše ani samostatná právní subjektivita organizačních složek státu či jejich oprávnění být samostatnými nositeli vlastnického práva. Na tom nic nemůže změnit ani poukaz žalobkyně na odůvodnění pozměňovacího návrhu poslankyně Jany Lorencové, jímž byla příslušná úprava § 47 MajČR vložena do projednávaného návrhu novelizujícího zákona č. 51/2016 Sb. I pokud by skutečně úmyslem zákonodárce bylo provést koncepční změnu v chápání škody na majetku státu, nemůže mít takový úmysl sám o sobě přednost před textem zákona (srov. k tomu Wintř, J. *Metody a zásady interpretace práva*. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2019, str. 252-3). V textu zákona účinném od 1. 3. 2016 přitom taková koncepční změna provedena nebyla.
26. Konečně, možnost požadovat po žalobkyní náhradu škody spatřované v provedení veřejnoprávního odvodu ze strany ÚSTR nelze v projednávaném případě dovést ani z novely MajČR provedené zákonem č. 118/2020 Sb. Je pravdou, že touto novelou došlo s účinností od 1. 4. 2020 ke komplexnější úpravě klíčového ustanovení § 6 MajČR, na jejímž podkladě by bylo možno uvažovat o tom, zda byla do právního řádu zavedena koncepce dělené subjektivity státu (byť i v tomto směru byly v judikatuře i doktríně vyjádřeny určité pochybnosti – viz zejména rozsudek Nejvyššího soudu z 27. 3. 2023, sp. zn. 30 Cdo 3617/2022, a tam citovanou literaturu). V projednávané věci je však třeba zohlednit, že ačkoliv povinnost k úhradě odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále byla ÚSTR uložena až v roce 2022, žalovaná své povinnosti porušila již v červenci 2019, tedy před účinností dané novely. Pokud by ze znění MajČR účinného od 1. 4. 2020 měl být dovozován přísnější režim posuzování odpovědnosti státních zaměstnanců za škodu – tj.

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.

pokud by nově měla být dovozována i odpovědnost za „škodu na majetku organizačních složek státu“ – bylo by takto možno postupovat jedině ve vztahu k jednání státních zaměstnanců od data 1. 4. 2020 dále. Opačný závěr by totiž představoval pravou retroaktivitu v neprospěch jednotlivců, která je v demokratickém právním státě nepřijatelná.

27. Pokud tedy soud prvního stupně shledal, že v projednávaném případě nebyla naplněna jedna z podmínek odpovědnosti žalované jakožto žalobkynina zaměstnanice za škodu ve smyslu § 250 zák. práce, spočívající v samotném vzniku škody, je tento závěr správný. Soud prvního stupně tak postupoval správně, pokud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Závěr a náklady odvolacího řízení

28. Odvolací soud uzavřel, že odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. není naplněn. Proto napadený rozsudek ve výroku I. o věci samé jako věcně správný potvrdil podle § 219 o. s. ř.
29. Podle téhož zákonného ustanovení odvolací soud napadený rozsudek potvrdil rovněž v nákladovém výroku II., který odpovídá § 142 odst. 1 o. s. ř. a vyhláše č. 177/1996 Sb., advokátní tarif.
30. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že právo na jejich náhradu přiznal žalované, která byla v odvolacím řízení plně úspěšná. Náklady žalované v odvolacím řízení činí celkem 13 140,60 Kč a sestávají z odměny advokáta ve výši 9 960 Kč podle § 6 odst. 1, § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif („a. t.“), za 2 úkony právní služby po 4 980 Kč (vyjádření k odvolání a účast na jednání před odvolacím soudem), paušální náhrady hotových výdajů ve výši 900 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 a. t. za 2 úkony po 450 Kč a náhrady za 21% DPH z částky 10 860 Kč ve výši 2 280,60 Kč podle § 137 odst. 1 a 3 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.
31. O povinnosti zaplatit náhradu nákladů odvolacího řízení k rukám právního zástupce žalované odvolací soud rozhodl podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.
32. O lhůtě k plnění odvolací soud rozhodl podle § 160 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř. ve spojení s § 211 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 22. října 2025

Mgr. René Fischer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje A. K.